

JTF, ESR ja ennallistaminen

9.12.2022
Verna Piirainen
rahoitusasiantuntija

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

- JTF:llä vastataan vähähiilisen siirtymän aiheuttamiin sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin työllisyyden ja kestävien aluetalouksien turvaamiseksi
- Hallitusohjelman kirjaus turpeen energiakäytön puolittamisesta vuoden 2030 loppuun mennessä.
- Turvetoimiala työllistää Suomessa noin 2 500 henkilötyövuotta
- Toteutus 14 maakunnassa
- Alueelliset siirtymäsuunnitelmat maakunnittain -> Kainuun JTF rahoitus n. 14,8 M€ (EAKR- ja ESR-tyyppiset toimet, ennallistaminen)
- Ensimmäinen haku alkuvuodesta 2023 tavoitteena

JTF ja ESR-tyyppiset toimenpiteet

- ESR-tyyppiset toimet JTF-rahastossa, ohjelma-asiakirjasta:
 - JTF:n ESR+ -tyyppiset **työvoiman uudelleen koulutuksen ja -työllistämisen** toimenpiteet suunnataan ensisijaisesti turvesektorilta työttömiksi jääneisiin ja sektorin työttömyysuhanalaisiin, erityiskohderyhmänä nuoret.
 - Turveyrittäjien **osaamista ja valmiuksia** kehitetään esimerkiksi puunkorjuun ja turvesoiden ennallistamisen aloilla uuden liiketoiminnan mahdollistamiseksi.
- Kainuun JTF-siirtymäsuunnitelmasta:
 - Kainuussa tarvitaan **uudelleen koulutusta** turpeen energiakäytöstä luopumisen johdosta työttömiksi jääneille, työttömyysuhan alaisille sekä erityisesti nuorille ja ammatillista tutkintoa vailla oleville. Koulutuksella mahdollistetaan elinkeinotoiminnan uudistaminen, uuden korvaavan liiketoiminnan luominen sekä uudelleen työllistyminen.
 - Pk-yritysten liiketoiminnan uudistamista, **muutoskyvykkyyttä, työhyvinvointiosaamista** sekä yritystoiminnan jatkuvuutta ja omistajavaihdoksia tuetaan koulutuksilla, valmennuksilla sekä yritysten investointituilla. Samoin kehitetään yritysverkostoja sekä -kiihdyttämö- ja hautomotoimintaa.
 - JTF-tuella rakennetaan joustavia **yksilöllisiä koulutuspolkuja** sekä ajasta ja paikasta riippumattomia kouluttautumismahdollisuuksia, tuetaan työntekijöiden ja työnhakijoiden **tutkintojen ja niiden osien suorittamista, työ- ja toimintakyvyn parantamista, uudelleen koulutusta ja uusien taitojen hankkimista, hyödynnetään opinnollistamista** sekä edistetään yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista.

JTF ja ennallistaminen

Ennallistamisen päätavoite: "JTF-toimin ennallistetaan turvetuotantoalueita, minkä ansiosta tuotantoalueiden **päästöt vähenevät** ja ennallistettut **alueet muuttuvat hiilinieluksi**. Samalla luonnon **monimuotoisuus paranee** ja haitalliset **vesistövalumat vähenevät** ennallistetuilla alueilla merkittävästi."

Kainuu: löydetään ja rakennetaan **kullekin entiselle turvetuotantoalueelle optimaaliset ennallistamisen tai uusiokäytön muodot**, joiden avulla turvetuotannon lopettamisella saatu ilmasto-ohyöty säilyy, tuotantoalueet muuttuvat kasvihuonekaasupäästöjen lähteistä hiilinieluiksi, niiden ekologinen tila paranee, vesistöpäästöt vähenevät ja niille luodaan kestävää elinkeinotoimintaa.

1. Ilmasto- ja ympäristövaikutusten kannalta kestäviä **ennallistamisen ja jatkokäytön** tapoja selvittäviä ja pilotoivia **TKI hankkeita sekä parhaiden käytäntöjen mallihankkeita** ('showcases')
2. Toteutetaan **kokonaiskestäviä ennallistamistoimia sekä jälki- / jatkokäyttömuotoja kuten:** Ennallistaminen ja vesittäminen (ml. kosteikot/ilmastokosteikot, mahdollisesti metsitys?); Kuivikemateriaalien tuotanto tai kosteikkoviljely; Luontomatkailu; Tuuli- tai aurinkoenergiapuistot (selvitykset?); Viljely ilmastoviisaita toimintatapoja käyttäen

Suurin osa maanomistajista on yksityisiä henkilöitä, joille ei voida myöntää tukea JTF:stä. Suuryrityksille ei myöskään voida myöntää tukea. Ennallistamis- ja jatkokäyttöintressejä voi olla myös muilla taholla: kunnat, metsästysseurat, yhdistykset, säätiöt, pk-yritykset, julkiset organisaatiot, jne.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Kainuussa käytettävissä ohjelmakaudella n. **35M€** (EU + valtio). ESR+ toimintalinjat ja erityistavoitteet:

TL4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

- **Et 4.a Polkuja töihin**

- Työnhakijoiden työllistyminen
- Työllistymistä tukevien palvelujen kehittäminen

- **Et 4.g Uutta osaamista työelämään**

- Jatkuva oppiminen ja joustava koulutuspolut
- Palveluiden kehittäminen
- Muutostarpeiden ja osaamisen ennakointi työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta
- Työelämän kehittäminen

- **Et 4.h Yhdenvertaiseen osallisuuteen**

- Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistäminen
- Työllistymismahdollisuuksien parantaminen
- Palveluiden kehittäminen

TL5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

- Et 5.h Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL6 Aineellista puutetta torjuva Suomi (Ruokavirasto)

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

- Ensimmäinen haku järjestetty 16.5. – 29.8.2022.
- Hakemuksia saapui koko Pohjois-Suomen osalta 84, joista suuri osa useamman toteuttajan ryhmähankkeita. Kainuuseen kohdistuvia hankkeita 16 (osa ylimaakunnallisia)
- Seuraava ESR+ hankehaku toimintalinjassa 4 sekä ympäristö-EAKR-hankkeiden haku:
16.1.2023 – 20.3.2023
- Lastensuojelun sisältöihin keskittyvä toimintalinja (TL5) haettavana ensimmäisen kerran keväällä 2023 (**3.4. – 11.5.2023**)
- Lisäksi JTF-rahaston hankehaku alkuvuodesta 2023, ESR-tyyppiset toimet, ennallistaminen

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020

Jatkuva ESR-hankehaku käynnissä. Rahoitusta haettavissa seuraavilta toimintalinjoilta:

- **TL3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus**
 - Et 6.1 Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen
 - Et 7.1 Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen
 - Et 8.1 Työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaisen eriytymisen lieventäminen
- **TL5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta**
 - Et 10.1 Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen
- **TL9 REACT EU:n ESR-toimenpiteet**
 - Et 12.3 Digitaalisten taitojen parantaminen
 - Et 12.4 Yritysten ja yrittäjien nopean muutoskyvykkyyden edistäminen
- Hakemukset tulee jättää käsittelyyn joko **13.12.2022** mennessä tai **17.1.2023** mennessä.
- Ohjelmakauden toteutus päättyy **31.12.2023**
- Kehittämishankkeiden tuki eli ESR- ja valtio-osuus voi olla pääsääntöisesti max. 80 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Perustelluista syistä tuki voi olla myös suurempi.

Lisätietoja

www.rakennerahastot.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoitusyksikön yhteyshenkilöt Kainuussa

Rahoitusasiantuntija (ESR) Verna Piirainen
Käyntiosoite: Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
Puh. 0295 039 063
s-posti: verna.piirainen@ely-keskus.fi
Twitter: @VernaPiirainen

Rahoitusasiantuntija (ESR) Annukka Koskelo
Käyntiosoite: Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
Puh. 0295 023 691
s-posti: annukka.koskelo@ely-keskus.fi
Twitter: @AnnukkaKoskelo

Kiitos!

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus